

Egzóta fa alapanyagok X.

Riói Paliszander (*Dalbergia nigra*) - Fabaceae családja

Egy fa aminek az árát nem m³ hanem cm³ határozzák meg. Az első olyan újvilági faanyag amit kizárólag a szépsége miatt importáltak Európába, királyok, császárok műbútorasztalosaik számára, és ma is ez az egyik legnagyobb becsben tartott, szinte misztikus tulajdonságokkal felruházott faanyag. Szépsége, bíborvörös-barnás színe, erős aromás illata miatt más faanyagokkal együtt sokszor brazil rózsafának is nevezik. Egyéb elnevezései: Rio Jacaranda, Brazil rosewood, Caviuna

A fa Dél-Amerikában, (Kelet-Brazília, Argentínában) a trópusi alsó esőerdőkben honos. Nagyon lassú

növekedésű, nem nagytermetű növény, magassága ritkán éri el a 18-20 métert maximum 1 méteres átmérővel, törzsének használható gesztje eléggé kicsi. Szabálytalan növése is hozzájárul dekoratív mintázatához. Légszáraz tömege 830-950 kg/m³

Anyagának jellegzetes mandulaillata van. Gombákkal, rovarokkal szemben hasonlóan sok más trópusi fákhoz igen ellenálló. Megmunkálása keménysége miatt nehézkes, jól ragasztható, csiszolható, felületkezelhető. A XX. század elején az Art-deco idejében közkedvelt fája volt az igényes egyedi luxusbútoroknak.

A hangszerkészítéshez is gyakran felhasznált faanyag, legfőképpen a klasszi-

kus gitár fogólapját készítik belőle.

A kipusztulás fenyegeti, 1992 óta a CITES (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora - Egyezmény a veszélyeztetett vadon élő állat- és növényfajok nemzetközi kereskedelméről) I. függelékében szerepel.

Egyéb paliszander félék:

Madagascar paliszander (*Dalbergia baroni*) Leguminosae Papilionaceae - Madagaskár

Kelet-indiai paliszander (*Dalbergia latifolia*) Fabaceae - Dél-India, Jáva

Saburana paliszander (*Dalbergis zoltenia*) Legiminosae - Honduras, Venezuela, Bolivia

San Domingo paliszander (*Dalbergia stevensonii*) Leguminosae Papilionatae - Honduras

Santos Paliszander (*Machaerium scleroxylum*) Fabaceae - Bolivia, Brazília
(Folytatjuk!)

Macsal László Zsolt
www.tropusifa.lap.hu

